

მაგრამ საჭიროა ერთხელ კიდევ დავა-
კვირდეთ საკმათო საგანს. ჩვენ ვაშო-
ბდით „ეროვნულ კითხვა“ „ში, სხვათა
შორის იმას, რომ „საქართველოს თვით-
მართველი ერთეული ჩვენ გამოგვყავს
ამოუქ-კავისის თვითმართველი ერთეუ-
ლისაგან, როგორც უკანასკნელი—ლმეო-
კრატულ რუსეთის ერთეულისაგან;“
რომ მათ შორის არავითარია „პრინციპია-
ლური უთანხმოება ან არსებობს“ (იხ. „ბო-
მლი“ 23) ეს განვიმოკრეთ ჩვენს საპასუხო
წერილში „ჩვ. კვ.“ წინააღმდეგ. რას
ნიშნავს მოყვანილი ციტატი? პირველ
ყოვლისა იმას, რომ ჩვენ არც ადრე და
არც შემდეგ არ გვიფიქრია თვითმართველ
დამოთი მონღიზის უკუდღეა. იმას არც
და ჯორჯაბე გვწმინს; ის პირდაპირ ამ-
ბობს, რომ „ავტორი (ე. ი. ჩვენ) გა-
დაქრით და გაბედულათ ილიარებს სა-
ქართველოს თვით-მართველ ერთეულის
დაწესების საჭიროებას“ (იხ. „დრ.“ 196)

დებს წრეში? ალბათ მაშინ, დემოკრატია აშო-
რით, როცა გადამდგება ის ბუნებრივი
წერტი, რომელიც ახლა მოასწრებს ჩაწერას.

რათ დასწრდით წრის ავტორებს კარგების
ასე მაგრამ ჩაქვთ, რომ წრის წევრთა რიც-
ხი 60 განსაზღვრეს? ეს ალბათ მათ სი-
დამჯერებლად შეადგენს და თუ თვითონ არა,
მათი საქმეში მანერ გვეტყვიან. 2) თვითუ-
ფი წევრი ისინი სამ მხედის
მიღებით წრემ თავიდან მოაშორა ის ხელ-
მეფე დაინტერესებულა მეშვი, რომელიც
სკეთ დიდი გადასახდის გამო კარგა, მინდობს
რომ დაუდგეთ და წევრთა ჩაწერის რიც-
ხი არგუნოს ბუღალ, მანერ ვერ შესდგებენ წევრთა
ჩაწერას. ვეფლას ახსოვს, რომ ჯერ კიდევ,
როცა წ. კ. გამ. საზოგადოების წევრამ და-
წყის სამი მხედით საქვერო ფუფი, რა აურ-
საურ და პრეტერსტა გამოაწვია მეშვითა
მხედით ამ დადგენილება, რის გამო ვინ იცის,
რამდენს სურდა წევრთა ჩაწერა, მარა ასეთი
დიდი გადასახდის გამო ვერ შესდგა წევრთა
გამსდგობა.

ამრიგით, წრემ ჯერ მაღალი გადაჯანს
შემაიფლა 60 წევრის განსაზღვრით, ხოლო
შემდეგ ეს 60 წევრთაგან „ჩვეულებით“ დაუ-
ფლავ და მათ თავიდან მოაშორა მეშა კლე-
მენტები. და როცა დამუყანებულ კრებაზე
ქვეშა ტიპანსკემ აღნიშნა წესდების ანტი-
დექარატული საზრულო, გამოჩნდნ ასეთუ-
ბიერ, რომლებმაც ასეთ სამართლიან შეხატუნას
„თავადმეფული დემოკრატიაში“ უწოდა და
ასეთი მოთხოვნებიც ზედმეტად მასთავდა.
რას იხამთ! знаменіе времени, როგორც
რუსები იტყვიან.

კრებამ უარფაგრეთვე ქვემ ტიპანსკის წი-
ნადანება, რომელთაც ის მოითხოვდა, რომ
ქვერჯერობით ახალ წრეს შეეჩერებინა თავისი
შეჩქვდება, აერჩია რამდენიმე ხარი და სხვ.
უნივერსიტეტთან ერთად გამოერგვია ვითხვა.

ტხდაი, წრე სადაც იქნარს. თუ საით
მიეშურება ის, ამას ახლო მომავალი დგე-
ნახევის.

საუკრადებოა ისიც, რომ კრებამ ხარხია
გამგეობის 7 წევრი და სამი სრვეზიარ კო-
მისიას წევრი. არც ერთი ამათი მეშა არ
ურგვია.

ასეთია წრის პირველი ნაბიჯი.
როგორ უნდა მოაქცეს ამ შეშეგვებაში
სხვ. უნივერსიტეტის გამგეობა?

პირველ ყოვლისა მისი მოვალეობა მოუ-
რის იმ ტიპებს, რომელთაც შეადგენს სა-
ხალხო თეატრის ქანებას. შემდეგ, თუ რომ
არსებული სექციადან უმეტესობა არ ჩაწერა
ახალ წრეში, შეავსოს ის ახალი წევრებით და
მიადოს ყოველივე დინამიკა, რომ დაწე-
ვად.

მაგრამ იმავე სულის ამოთქმას იგივე ბ.
ჯორჯაძე არწმუნებს ქვეყანას, რომ ჩვენ
„ძირი გამოვუთხარეთ“ და სხვ. ამ ეფექ-
ტის გამოსაწვევით ბ. ჯორჯაძეს უნდა
დამეტკიცებოდა მხოლოდ და მარტო ის,
რომ ჩვენ მიერ სასურველად დასახული
საქართველოს ერთეული არ ემყარება მარ-
ტულ თვითმართველობით მრინებზე. ვი-
მეორებით, ჩვენ იმას კი არ ვუწყვედუ-
რებთ ბ. ჯორჯაძეს, რომ მან გააცნო
თავის მკითხველს ჩვენი აზრი ამიერ-კავ-
კასიის საოლქო თვითმართველობაზე არა-
მედ იმას, რომ მან ვერ, ან უკეთ—არ
განსაზღვრა ის პრაქტიკული ეროვნული
პროგრამა, რომელიც ჩვენ მივიჩნიეთ
ს. დ. პრინციპების კონკრეტუზაციით ან
განვითარებათ და არა მისი „ძირის გამო-
თხარა“.

თუ ჩვენ ამაზე ასე ვრცელად შეგზერ-
დით, ეს კიდევ იმით, რომ ბ. ჯორ-
ჯაძე ერთობ გაუტაცნია ჩვენი შინაური
„უთანხმოების“ მხილვებს. კამათში უმე-
ველათ მიღებულია მხილვით და გაზვიად-
დება იმ უთანხმოება-რევეისა, რომელიც
სუფევს მოპირდაპირეთა ბანაკში. არც
ბ. ჯორჯაძეს ჩათვლება დანაშაულად
ასეთი ფანდი, რომლითაც ასე გაელენ-
თილია ჩვენი ლიტერატურული ზნე. მაგ-
რამ არა ნაკლებ უმეველია ისიც, რომ
ასეთ ფანდებს სერიოზული მწერლები
ხმარობენ გამოზოგვით და მოხდენილად. ბ.
ჯორჯაძეს კი ვერ დაესწამებთ ასეთ თვი-
სებებს. მისი „გამოკვლევა“ ქართველ
სოციალდემოკრატიაზე, თუ სულ არა,
დიდი უმეტესობით მაინც ემყარება ამ
წითელ კოჭზე. მას იმდენით როდი აინ-
ტერესებს ს. დ. აზროვნების ტენდენციე-
ბის ნათლად გათვალისწინება და მათი
დასურათხატება მკითხველის წინაშე, რამ-
დნათ მათი სათამაშო ეფენად გამოყენე-
ბა, და ვინაიდან ჯერ კიდევ „დროების“
მერაბესკემ გაემცნო, რომ რომელიმე
მუსიკალური პარმონია სრულიად არ
იფარება (პარმონიის) შემადგენელ ელე-

მული საქმე არ ჩაიშალა, დაინტერესებულ
ხარების დახმარებით საქმე ისე შეამარხნარს.
მწესრებით უნდა აღვნიშნათ, რომ სექ-
ციასთან არსებულ სტენას მოყვარეთა ვე-
ფიდან რამდენიმე უკვე ჩაწერია ახალ წრეში.
ჩვენ კიდევ არ ვკარგვთ იმედს, რომ ეს
სტენას მოყვარეები არ გამოთხოვებოდან სა-
ხალხო სტენას და ასევე დაუზრუნდებიან მის
საყვარელ აუდიტორიას. სახალხო სტენას-
თქვა, ვამბობთ ჩვენ, რადგან ახალ წრეს
არავითარი კავშირი არ ექნება თავის შემად-
გენლობით და მახინათ სახალხო თეატრთან.
შეგობარა.

ახალი ამბები

**ტრამვაის ღირეციის ახალი დადგე-
ნილებანი.** თფილისის პოლიცემისტერმა
განუცხადა ტრამვაის მუშებს, რომ თფი-
ლისის გუბერნატორი თანახმაა ტრამვაის
ღირეციის ახლად შემოღებულ წესების
და ამიტომ იმ მუშებს, რომელნიც არ
დასთანხმდებიან ამ ახალ წესებზე, შეუძ-
ლიათ ანგარიში აიღონ და სამსახური
დასტოვონ. თავიანთი უფლებების აღსა-
დგენათ მუშებს შეუძლიანთ სასამართ-
ლოს მიმართონ.

მშობელთა კრება. თფილისის რე-
ალურ სასწავლებლის მოსწავლეთა მშო-
ბლების კრება, რომელიც უნდა შემდგა-
რიყო მშოელთა წრის მოსაწყობათ, სა-
კმაო წერათა რიცხვის დაუსწრებლობის
გამო არ შესდგა. შემდეგი კრება დანი-
შნულია კვირას, 24 ოქტომბერს.

ლექტორების კრება. 18 ოქტომ-
ბერს მოხდა ლექტორების საერთო კრე-
ბა, რომელთაც გამოთქვეს სურვილი სა-
ხალხო სახლში ლექციების კითხვისა.
შეიმუშავეს ლექციების საკითხავი პრო-
გრამა. ამასთან ისიც აღნიშნეს, რომ
ლექციების კითხვის წინ ლექტორები
თვითონვე უნდა გამოცხადდნ პოლი-
ციაში, ხელწერილის დასაღებათ, რომ
ლექციების კითხვის დროს ლექციის
პროგრამის გარეშე არ ილაპარაკებენ.

ქალთა წრემ 19 ოქტომბრის
კრებაზე დაადგინა: 27 ამ თვეს ილია
ქაქავაძის სახელობაზე დაარსებულ ფონ-
დის გასაძლიერებლად ქართულ თეატრში
გამართოს სილაში, სადაც ბ. რობაქიძე წა-
კითხავს ლექციას „განდევნილებზე“; წაი-
კითხავენ ილიის ლექსებს, იმღერებს არ-
ტისტები სარაჯიშვილი და სხ.

ქალაქის საბჭოს სხდომა. 19
ოქტომბერს მოხდა ქალაქის საბჭოს

სხდომა, რომელსაც 27 ხმოსანი დაესწ-
რო. თავმჯდომარეობდა ქალ. თავის მო-
ადგილზე ხატისაგი. გასარჩევი იყო 13
საკითხი, ხმოსანთა რიცხვის სიმცირის
გამო ორი საკითხი შემდეგ სხდომისთ-
ვის გადასდევს. თავმჯდომარემ საბჭოს
ყოფილი ხმოსნის თფილისის მოკვლის
ამბავი შეატყობინა. აღნიშნა მისი გულ-
წრფელი და ენერგიული მოღვაწეობა
საზოგადოებრივ ასპარეზზე და ის სამ-
წუხარო მოვლენაც, რომ თფი-
ლისის მტრის ტყეობა მოკლავ. თფი-
ლისის ხსოვნას საბჭომ ფეხზე წაო-
დგომით პატივი სცა. გარდა ამისა,
საბჭომ მოისმინა მოხსენებები 1) ქალა-
ქის თვითმართველობაში მოსამსახურე ქა-
ლის შვერდოვის თხოვნის შესახებ, რომ-
ელიც ავითმყოფობის გამო თხოულობს
სამი თვის თავისუფლებას და 150 მან.
დახმარებას. დახმარების საკითხს ყუთი
დაუდგეს. დიდი ხნის უმეტესობით გა-
დაწყდა: მიეცეს დახმარება 150 მანეთი.
2) მოხსენება 1909 წ. გასავლის გადი-
დების შესახებ, პირველ-დაწყებითი სკო-
ლების შენობების დასაქირავებლად თუ
შესაკეთებლად. ხატისაგმა სთქვა, სამოსწ.
ოლქის მზრუნველმა 7,000 მ. შემწეობა
აღვიტქვა, მაგრამ, რადგან სამინისტრომ
წელს მთელ კავკასიის სწავლა განათლე-
შის საქმისთვის მხოლოდ 50,000 მან.
გადასდო, რაც, რა თქმა უნდა, ძალი-
ან ცოტაა, ამიტომ შეპირებულ დახმა-
რებას მთლად ვერ მივიღებთ. საბჭომ
ამ საქმისთვის 3,800 მან. გადასდო
გუბერნატორის შეკითხვაზე პასუხად,
საბჭომ დაადგინა: თფილისის ფინიკუ-
ლიორს მიეცეს საზოგადოებრივი მნიშე-
ნელობა.

პოლიცემისტრის განკარგულება.
თფილისის პოლიცემისტერმა განკარგუ-
ლება მოახდინა იმის შესახებ, რომ საად-
რესო სტოლზე მომსვლილ-წამსვლილთა
სია ძალიან ურიგოთაა შედგენილი, უმე-
ტეს შემთხვევაში მომინავეები არ არიან
სიაში შეტანილი, ამიტომ სახლის პა-
ტრონებს ევალებათ თავიანთი მომინა-
ვეთა სია დაუყოვნებლივ აცნობონ და
ბოქალულებაც თვალყურს ადევნონ ამა-
საო. წანაღმდეგ შემთხვევაში დამნაშა-
ვენი დაიჯებიან.

**სახალხო უნივერსიტეტის გამ-
გეობის სხდომა.** გუშინ 18 ოქტომბერს,
მოხდა სახალხო უნივერსიტეტის მთავარ
გამგეობის კრება, სხვათა შორის კრებამ
დაადგინა: მოლაპარაკება გამართოს დრა-
მატული საზოგადოებასთან, რათა მან

მათი ადგენტი. „ალიონის“ მიერ ხმარე-
ბული „იდეური მონასტერი“ და მსგავ-
სი ტერმინები სწორეთ ასეთი ექსცესე-
ბი იყვნენ, რითაც ასე უზნად სარგებლობს
ბ. ჯორჯაძეს, და არც ის დადარბობა
უკანასკნელს, თუ მისმა ძვირის-დამო-
ბამ (заорачство) მას დავითარი აურია.
მაგალითად, ის უსაყვედურებს სოციალ-დემ-
ოკრატის დოგმატიზმს, მაგრამ სწორეთ
იმავე წუთში ის წყრობით „აბეზღებს“
(ეს მარგალიტიც ბ. ჯ. იხმარა ჩვენს წი-
ნაღმდეგ) მის მკითხველს, რომ სოცი-
ალდემოკრატიაში აზრთა სხედანსვაო-
ბალო, ე. ი. იმის წინააღმდეგ, რასაც
პირველ დებულებაში ატკიცებდა.

რაც შეეხება „აზრთა სხედანსვაობას“,
ჩვენ სრულიად ბუნებრივად მივიჩნივდით
მაგ. ჩვ. კვლევების მიერ წერილების მო-
თავსებას ჩვენს საერთო ორგანოში იმ
კითხვებშიც, რომელთა შესახებ ისინი
არ ეთანხმებიან უმრავლესობას. ვიტყვი
პირდაპირ: ჩვენი თვის სულაც არ არის
წარმოუდგენელი, თუ ამანაგებ შორის
გვირგვინა ავტონომიის შესახებ „რევიზი-
ონისტნი“. მათ შეუძლიათ ითანამშრომ-
ლონ საერთო ორგანოში, მხოლოდ იმ
პირობით კი, რომ შეხედულებით მათი
განსხვავებულ წერილებს საჭუთარი ნიშანი
დაუსვან, ე. ი. პასუხისმგებლობა თვითონ.
ვე იკისრონ. ასეთი წინადადებით დია-
ხვ მიმართეს კვლევებელსაც. აქ ყელში
წავავივლებს ბ. ჯორჯაძე და წამოს-
ვრის ან—ის სიტყვებს: „пора этому
положить конец“ (ჩვენ აღარ ვიცით,
მართლა იხმარა ან—მა ეს სიტყვები თუ
არა, მაგრამ ესთქვათ, ეს მართალია). ამა-
ზე ჩვენ მას ვუპასუხებთ შემდეგს: არანო-
რმალურია და დიდად მავნე, როცა სა-
ერთო ორგანოს ისეთი ხელმძღვანელი
ყავს, რომელიც არ ანაწილებს რომელიმე
პრაქტიკულ-მწავი და რთულ კითხვაში
უმრავლესობის შეხედულებას; ასეთი
ხელმძღვანელი იყო მაშინ სწორეთ ამა.
დარჩიაშვილიც და მწვავე კითხვა კი

დაუთმოს წარმოდგენების მომწყობ სე-
ციას ის დღე, როცა დრ. სახ. წარმოდ-
გენების გამართვის უფლება ეძლევა სა-
ხალხო სახლში. ამ საქმისთვის გამ-
გეობამ კომისია აირჩია.

სამგზავრო ტარიფის შემცირება.
რ. ვ. სიტყვით გზათა მინისტრი ახ-
ლო მომავალში, შობამდე, წინადადებს
შეიტანს მინისტრთა საბჭოში რკინის
გზებზე სამგზავრო ტარიფის შემცირების
შესახებ. მინისტრის აზრით, სამგზავრო
ტარიფის გაძლიერება ძლიერ შეამოკლა
მატარებლების მიმოსვლა და ამასთანავე,
რკინის გზის შემოსავალიცო.

უცხოელ ექიმების გამგზავრება.
ოსმალეთის მთავრობის მიერ კავკასიაში
გამგზავნილ ექიმებმა, რომელთაც სა-
ქონლის ქირთან საბრძოლველი საშე-
ლენი უნდა შეესწავლათ, ამ მიზნით:
მოიარეს ამიერ კავკასია და დათვალე-
რეს ყველა საჭირო ადგილები და ამ
დღეებში კონსტანტინოპოლში მიემგზავ-
რებიან.

სოფლის მეურნეთა კრება. შესდ-
გა კრება მეურნეთა სივხლის მომწყობ
ბიუროს, რომელმაც დაადგინა. 1. სივ-
ხლი შესდგეს კავკასიის სასოფლო მეურ-
ნეთა შენობაში. 2. სექციების კრებების
მოსახდენად თხოვოს კავ. საემიო სა-
ზოგადოების დაუთმობს ბნა. 3. თხოვოს
ქალაქის გამგეობას საჭირო დროს დ-უთ-
მოს მათ დარბაზი და სხვ...

პოლიტიკური საქმე. 19 ოქტომ-
ბერს თფილისის სამოსამართლო პალა-
ტაში წოდებოდა წარმომადგენლების თა-
ნადასწრებით დახურულ კარებში გაარ-
ჩია საქმე ოზურგეთის მახრის სოფ. ბასი-
ლეთის მცხ. კ. კალანდაძისა, რომელ-
საც ბრალდებოდა მთავრობის საწინააღ-
მდეგო შინაარსის სამისო მოწოდების
გავრცელება. ბრალს სდებდნ 129 სტა-
ტიის 2 მ. სისხ. სამ. ძალით. ბრალდ-
ბულს იცავდა ნაფიცი გექილის თანამე-
წე კატანინი. პალატამ კალანდაძე გაა-
მართა.

ექიმების მოწვევა. არამიანციის
სახელობაზე დაარსებულ საავთმყოფო-
ში მოსამსახურეთა ადგილების გამწესრი-
გებელმა კომისიამ აირჩია მოსაწვევით ექი-
მები: მთავარ ექიმის ადგილას, ბონ-
ასმოლოვსკი, ექიმი არუთინოვი და მე-
ხარინსკი. მთავარი ქირურგის ადგილი
ჯერ თავისუფალია.

საიდუმლოებით მოცული ამბავი.
პეტერბურგის და ნაბერენი ქუჩ. კუთ-
ხეში, დილით, 15 ოქტომბერს, ვილაც

იყო და არის ეროვნული. ასეთ სიტუ-
ციაში არსებობდა მხოლოდ ერთი გა-
მოსავალი: ხელმძღვანელი არ უნდა შე-
ხებოდა სრულდებულ წერილებს და არც
შეინაშნებოდა ეროვნულ კითხვის და იმავე
დროს მოეთავსებოდა თავისი წერილები ამ
საგანზე საჭუთარ პასუხმგებლობის ქვეშ.
ეს კი მან არ ინდობა. ვერც პირადული
უთანხმოება ზოგ ამხანაგებთან, თუ გინდ
ამაში ის ხორცშესხმული მტრელიც ყო-
ფილიყო, ვერ გაამართლებს მის მოუ-
ფიქრებელ საქციელს. პოლიტიკური ორ-
განო სამეცნიერო კლუბი არ არის, სა-
დაც შეიძლება ჩვენს კოხტა ანდა-
ზის გადაჯირითება: „ასე ჩემო მანა-
სეო...“ ეს განა ბ. ჯორჯაძემ არ იცის,
მაგრამ მას ხომ ეყვანი ანტერესებს!

მეორე მხრივ, თუ ბ. ჯორჯაძე იმა-
ზე ხარობს, რომ ჩვენგან ჩადენილ
„ერესს“ ჯერ არავინ გამოადგებია ს. დ.
გაზეთში, ჩვენ იტყობენ ვართ, ცო-
ტა არ იყოს, ლიტერატურაში გმობილი
indiscretion ჩავიდნით. ამა—მა მოგვე-
რა ჩვენ თავის დროზე, რომ მიუხედა-
ვად მისი მრინებოაფური ჩვენთან თანხა-
ბას (გახსენეთ ჩვენი შეხედულება სა-
ზოგადოთ თვითმართველობაზე და ერ-
ძოთ ფედერალიზტების ავტონომიაზე),
ის ან აზიარებს ზოგ ჩვენს პრაქტიკულ
დაკენებს და ამაზე ის მოათავსებს გა-
ზეთში რამდენიმე წერილს. სამწუხაროთ,
ეს ასე არ მოხდა, და თუ რამ დაუშალა
ან—ს თავისი ალექსის სისრულეში მოყე-
ვანა, ეს ბ. ჯორჯაძემაც კარგათ იცის.
ამას გარდა სოციალდემოკრატია არ
არის საღერდელ აშლილი პროექტების
თხზვაში, სხვა საქმეც ბევრი დარჩენია
მას და მისი ძაღლებიც დროებით თუ სა-
მუდამოთ გაუმძღვარა მაჯალაჯუნას ბრქუ-
ლებში საფალალო. დასასრულ, ჩვენი
წერილები ეროვნულ კითხვაზე ხელმო-
წერდით და მათი ტენდენციების უმრავ-
ლესობის თავზე მოხვევა უსაფუძლოა.
ბეჭდვით მაინც იბეჭდებოდა ისინი, მიუ-

უცნობი, კარგათ ჩაემული ქალი წინ
მიეგება სასწავლებელში მამათა მე-2 სა-
ქალეობა გინახის მე-7 კლასის მოსწავ-
ლე ქალს რ. მ. და სხვათა: შენთან ძა-
ლიან საჭირო საქმე მაქვს უსაფუძლო
მოდი აქ მქამე გააჩიროს შემდეგ
მოსწავლე ქალმა დიჯერა ეს და და-
ნიშნულ დროზე მივიდა უცნობ ქალთან.
უცნობა უთხრა; დედა შენი მოკლეს,
წამოდი და გიჩვენებ მოკლულსო. აღელ-
ვებული ქალი გაყვა. ერევის მოედნი-
ად სერგებინარი ქუჩაზე გვიდნენ. ბევ-
რი იარებს; მივარდნილ ადგილს, ერთ
დაბნელებულ და მყარლ ოთახში შე-
ვიდნენ ორივე. იქ არავინ იყო. ქალმა
მოსწავლეს ბრძანების კილოთი უთხრა.
დაიოქე და ილოცე! შემინებულმა
ქალმა მაშინვე შეასრულა უცნობის ბრძა-
ნება. უცნობი მას თვალს არ აშორებდა.
შემდეგ წამოაყენა და უბრძანა: წადი გა-
მორათვე დედას 10 მ. და მოიტანე აქ!
კარები გაიღო და ქალაც გამოვიდა. გო-
ნება დაბნეული და შემინებული ქალი

დიდი-გაჭირვებით სახლში მოვიდა და ყვე-
ლადფერი უამბო მშობლებს. ასეთია
საქმის ფაქტური მხარე. იმედი უნდა
ვიქონიოთ, რომ ამ გვარ „საიდუმლო“
მოვლენას უყურადღებოთ არ დასტო-
ვებენ. („ზაქ.“)

სხვა და სხვა ამბები. 19 ოქტომ-
ბერს, დღით 12 საათზე, თფილისის მტფო-
რებმა ნ. კაქავაძესთან სეთ დაჯგას დასწრე
თფილისის მოქალაქე გ. შაუტაშვილი და მთა-
მაც. დასწრედი საავთმყოფოში წაიყვანეს.
დამნაშავე შეიპერეს.—ამავე დღეს, გრაბო-
დოვის ქუჩაზე იმავეს მკვდარი—თფილისის
მოქალაქე სიდეკსტრევი 65 წ. მკვდარი
მისაიდოვის საავთმყოფოში წაიღეს.—თფი-
ლისის მტფორებ ად. დიდზურაძემ 19
ოქტომბერს ზოდიფის განუცხადა, რომ მის
სათესის ბინიდან შეკრავსი ქუჩ. № 7,
ვინამცე გაიტანა 200 მ. დიარეულები ტახა-
სმოდის და სხვა ნივთები. ქურდები ზოდი-
ცამ დახატომარა.

შეცდომის გასწორება. „მოწავადის“
გუშინდელ ნომერში, თეატრ და ხელოვნე-
ბაში წყობის დროს გამოტყვებულია მთელი
წინადადება: კარგი იყო ჟაქეს რეჟია ბ.
სეიმონიძე. უდავო ადგილას წადება წინა-
დადება სიტყვებ ტრალიკული მომენტისა.
რეესურის მავიერ სწავრა—რეესიორის.
კიდევ: ეს სენი უკანასკნელი რამ არის.
უნდა იყოს: ეს სენი უკურნებელი რამ
არის.

ხედავია: ბ. ჯორჯაძის რწმუნებისა „ძი-
რის გამოთხარაზე...“ ამხ. ჩვ. კვლევებიც
უნდა დარწმუნდნ ამის შემდეგ, რომ
სოციალდემოკრატია არ ემყება „შემო-
ქმელებით უნდა და სხვა ავტორებს, ამი-
ტომ მათ თქნა გამოიყვანონ აქედან
სათანადო პრაქტიკული დასკვნები. გან-
ვარძოთ.

ბ. ჯორჯაძე, ელარუნობს რა, რომ
ჩვენ ნაკარტულად ვაქციეთ არ არსე-
ბული ეროვნული პროგრამა და სო-
ციალდემოკრატია კი არ გამოგზნებური
გვზომ ჩვენს თავებელბას, გაფთრებული
ვაკვივის: „და ყველა ამის გათვალისწინე-
ბის შემდეგ ქართველმა ს.-დემოკრატამ
უნდა ჰკითხოს თავის თავს, ვალდებუ-
ლია თუ არა იგი საჯაროთ აღი-
როს, რომ მისი ბრძოლა, რომელსაც
იგი ეწეოდა ს.-ფედერალიზტების და ავ-
ტონომიის წინააღმდეგ, ყალბ და დაუსა-
ბუთებელ ნიადაგზე სწარმოებდა...“ (იხ-
„დრ.“ 195). ვთქვათ, სოციალდემოკრა-
ტიამ მართლაც უარყო თავისი ეროვნული
პროგრამა, მაგრამ აქედან სულაც არ
გამოდის ლოლიკურის აუცილებლობით
უსათუოთ ს. ფედერალიზტების ეროვ. პრო-
გრამის სიკარგე. მაშ, რაზე სწყრება ჩვენი
თანამებამულე? მაგრამ არცაა საჭირო
პასუხის დიდა მისგან, რადგან ჩვენგან
დამოძლი დებულება მხოლოდ მისა ავ-
ტორის ზე-მოთავრებაა. ჩვენ დავინახეთ,
რომ სოციალდემოკრატის აქვს ზოგადი
პრინციპები, რომელთა საფუძველზე დია-
ხაც შეიძლება შემუშავდეს კონკრეტუ-
ლი ეროვნულ-პოლიტიკური პროგრამა
კერძოთ საქარველოსთვის, მაგრამ ის
არ არსებობს ჯერ-ჯერობით,—ამასადა-
მე, სოციალდემოკრატის არ უყვია უა-
რი არც პრინციპებზე და არც მით. უმე-
ტეს, არ-არსებულ პროგრამაზე. და ახლა
დავეკითხოთ ბ. ჯორჯაძეს სრულიად
მოწიწებით, განა შეიძლება ასე მისებუ-
რათ „ყალბობა და დაუსაბუთებლობა ბრძო-
ლა“? და თუ, მეორეს მხრივ, „ჩვენგან

